

[A. C. Normann.]

Jeg ved ikke, om ikke det skulle berettigede mig til at opfatte det således, at det ærede medlem altså ville henlede min opmærksomhed på, at kanonløbet og krig var det, som i den forbindelse var afgørende. Det er rigtigt, at det ærede medlem har fremhævet amerikanernes store humanitære hjælp, og jeg tvivler da slet ikke om, at det ærede medlem — det har det ærede medlem også givet udtryk for — ganske klart forstår, at man i det mindste ved humanitær hjælp, ved sociale foranstaltninger, kan bekæmpe kommunismen, og at det er midler, man bør anvende i bekæmpelsen af den. Men én ting begriber jeg fortlørende ikke: at det ærede medlem overhovedet giver sig til at polemisere imod mig, hvis det er sådan, at det ærede medlem mener, at min udtalelse var korrekt.

Det ærede medlem spurgte mig dengang om, hvad jeg ville gøre, hvis man kom ud for aggression fra guerillastyrker. Jeg synes slet ikke, det har med vort emne her at gøre. Hvis man bliver angrebet af en væbnet styrke, så er den krig, man fører, ikke mod en eller anden isme, heller ikke mod kommunismen; så er det en krig imod den væbnede styrke, der har angrebet én, og jeg har da ikke nogen sinde drømt om at hævde det synspunkt, at man ikke skulle føre krig i tilfælde af et sådant angreb.

(Kort bemærkning).

Erik Kragh: For at det skal være helt klart, hvad det drejer sig om, så er det den bemærkning, det ærede medlem kom med, under debatten i dag, og som altså svarer til den, det ærede medlem kom med under debatten i januar. I dag sagde det ærede medlem ordret: Gudskelov er det kun det ærede medlem hr. Erik Kragh, der gik imod min påstand om, at kommunismen ikke kan bekæmpes ved våben alene.

(Kort bemærkning).

A. C. Normann: Jeg tillader mig at spørge det ærede medlem, om der da er andre, der går imod den, end det ærede medlem hr. Erik Kragh.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lukkeloven.

(Lovforslaget (nr. 140) findes i tillæg A. sp. 1807, fremsættelsen i tidenden sp. 3693).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Albertsen: I september 1963 stillede jeg til daværende handelsminister Baunsgaard et spørgsmål om lukketider i forbindelse med trafik kiosker med udgangspunkt i nogle problemer fra Marstal. Den daværende handelsminister stillede sig positivt med henblik på en kommende revision af lukkeloven, der skulle tilgodese dette problem, som det var rimeligt at fjerne.

Der er derfor god grund til at takke handelsministeren, fordi han nu kommer med et initiativ, som var nødvendigt, da spørgsmålet ikke administrativt kunne løses på grundlag af det løfte, som dengang blev afgivet. Jeg skal gerne som gammel Marstallerdreng kippe med flaget for kioskejeren i Marstal, der har foranlediget, at det nu er nødvendigt at gennemføre en sådan revision, fordi han så stædigt og så udholdende har fastholdt sin ret og er gået til de nødvendige instanser for at få sin ret. Denne stædighed er måske lidt af et karaktertræk, som der i høj grad er lokalhistorisk tradition for, så jeg skal da kun respektere, at dette er sket; det beviser jo også, at man med udholdenhed kan opnå resultater.

Den lovændring, som ministeren her foreslår, bygger jo især på hensynet til trafik kioskerne. Ministeren foreslår, at afgørelserne skal træffes af de lokale politimyndigheder — en praksis, som jeg synes er fornuftig. Det, der måske kan blive lidt vanskeligt, er, at opnå en ensartet bedømmelse af de problemer, der måtte opstå, såsom hvilke kiosker der må have lov at have en lukketid, som svarer til den, de større trafik kiosker i øjeblikket har. Jeg tror, at det, vi her må sigte mod, nok er det, som ministeren har foreslået, men at det administrativt må ligge helt klart med cirkulærer og retningslinjer, således at der ikke bliver tale om forskelligartet fortolkning, idet nogenlunde ensartede retningslinjer bør følges. Vi deler altså fra

[Albertsen.]

socialdemokratiets side helt og fuldt den tankegang, som ligger i ministerens forslag.

De øvrige ændringer, som det var naturligt at få med ind i billedet, når vi alligevel skulle gå til en revision af lukkeloven — hvor begrænset den end måtte være — sigter i første række mod at ajourføre priserne for de bøger, der må sælges i kioskerne. Ministeren foreslår en forhøjelse fra 6 kr. til 10 kr. Det var måske rimeligt ved denne revision at indføre en anden bemyndigelse til ministeren, således at eventuelt kommende prisændringer inden for dette område, bogområdet, ikke på ny nødvendiggør en ændring i lukkeloven.

Vi kan også anbefale de andre små ændringer: grillstegte kyllinger, hospitalskiosker og automatpåfyldninger. Jeg går ud fra, at vi her i tinget nogenlunde hurtigt kan blive enige om at få disse ændringer gennemført, men det bliver jo nok nødvendigt, at vi i et udvalg kigger lidt på dem. Jeg har forstået, at nogle af erhvervene i denne interessesfære, det er jo nogle stykker, nok vil have ønske om at forelægge deres synspunkter for et kommende folketingsudvalg. Det gælder vel i første række kioskerne, men det kan jo også tænkes, at andre organisationer ønsker at møde op i et kommende folketingsudvalg.

Må jeg i øvrigt rent principielt om lukkeloven anføre et par betragtninger uanset det sene tidspunkt på dagen. Den lukkelov, vi har, er jo en beskyttelse imod, at arbejdet inden for butikserhvervet skal blive et nat- eller skifteholdsarbejde. Denne beskyttelse har efter vor opfattelse bidraget til at gøre weekendbegrebet med sport, strand og friluftsliv til allemandseje. Det koster jo nok besvær for nogle grupper i samfundet; spørgsmålet er så, om disse besværligheder for forbrugerne og i særlig grad for de udearbejdende kvinder er urimelige.

Et andet spørgsmål er, om denne beskyttelseslov sinker, eventuelt hæmmer konkurrencen, således at indkøbene ikke foretages på grundlag af, hvad pris og kvalitet måtte diktere, idet det på grund af for kort åbningstid alene bliver afstanden, der dikterer, hvor indkøbet foretages. Fuldstændigt afvise disse problemer på det grundlag, der i øjeblikket foreligger, og uden nøjere

at have gennemarbejdet sagen, mener jeg ikke, vi kan. Imidlertid vil jeg dog gerne anføre, at både indkøbs- og opbevaringsmuligheder i dag jo er totalt anderledes end for bare 10 år siden. Dette at ca. halvdelen af befolkningen har et køleskab, at supermarkederne dækker en større del af salget end nogen sinde før, og at den stærkt stigende levestandard og realløn muliggør, at folk har råd til at foretage langt større indkøb; betyder kolossale forandringer i dette mønster. Jeg ved ikke, om den ventil, vi indførte ved sidste revision for et par år siden, der tog sigte på, at man på Hovedbanegården kunne få et sted, hvor man kunne købe varer, som det ikke var muligt at købe i andre kiosker, var tilstrækkelig, eller om man eventuelt kunne tænke sig flere ventiler etableret; jeg tænker her på det, man eksempelvis har i Stockholm og i Wien. Uanset en eventuel undersøgelse af disse forhold vil jeg gerne sige, at både ministeren, socialdemokratiet og jeg er enige om, at selve weekendbegrebet og tidlig lørdagslukning er et så stort gode, at derom kan der ikke handles eller tinges. Hvis der skal ændres på dette punkt, vil jeg snarere mene, at der kan blive spørgsmål om i stedet for nu at lukke kl. 14 om lørdagen at lukke kl. 13, eventuelt kl. 12. Den udvikling, der har fundet sted i retning af mindsket fredagsomsætning og øget lørdagssalg, er jo næsten udelukkende resulteret i et formiddagssalg, der, så vidt jeg har forstået, næsten brat slutter kl. 13. Weekendbegrebet er jo set ud fra mange hensyn et vældigt gode; det har betydet kolossalt for sundheden, for familielivets trivsel og ganske givet også for kulturel landvinding, og det tror jeg vi alle sammen skal respektere og ikke undergrave.

Jeg vil lige pege på et andet område. De dispensationsmuligheder, den nuværende lov rummer i forbindelse med de såkaldte badebyer, der har ret til at holde åbent til kl. 18 om lørdagen, er vel efterhånden noget uoverskuelige, og det var nok nyttigt, om vi på et andet tidspunkt fik en drøftelse og en undersøgelse af, hvorledes det egentlig ligger med disse bestemmelser, i hvilket omfang de benyttes, og hvordan de administreres.

Endelig er det efter min mening et spørgsmål, om vi skal opretholde de nu-

[Albertsen.]

værende muligheder for at holde ekstra åbent foran de særlige helligdage. Var det ikke rimeligt at få disse ordninger fjernet? Efter min opfattelse er de forældede. Det samme gælder vel også adgangen til den særlige søgnedags-åbning 1. maj og 1. november, som også efter mit skøn er uaktuel og burde ophæves.

Nu vel, vil ministeren og andre måske sige, det forslag, der er fremsat, er særdeles begrænset. Lad os alene beskæftige os med dette, og det tror jeg nok der vil være tilslutning til; men var det ikke muligt, at vi gjorde disse ændringer hurtigt færdige og så eventuelt lod folketingsudvalget sidde og kigge på de øvrige problemer, jeg her har nævnt, og måske også andre problemer, som de øvrige ordførere vil komme ind på? Jeg henstiller, at man tager stilling hertil.

Jeg anbefaler i øvrigt de foreslåede ændringer.

Jens Peter Jensen (Sorø amt): På mit partis vegne kan jeg udtrykke tilfredshed med, at den højtærede minister så hurtigt har efterkommet ombudsmandens henstilling om at få gennemført visse ændringer i lukkeloven. Men jeg må sige, at jeg skam ikke er tilfreds med den formulering, som den højtærede handelsminister har givet de foreslåede ændringer på dette punkt.

Lad mig her nævne ændringen til lovens § 4 c, sidste punktum:

„Politiet kan med tilslutning af kommunalbestyrelsen tillade, at tilsvarende salg finder sted ved færgers og ruteskibes anløbspladser samt på rutebilstationer.“

Hvorfor skal politiet og kommunalbestyrelsen dog blandes ind i det? Kiosker eller butikker de nævnte steder bør ganske ligestilles med kiosker på jernbanestationer; det er jo det, man tilstræber. Hvorfor skal man så have politiet eller kommunalbestyrelsen til at sidde og foretage en vurdering af, om anløbshavnen eller rutebilstationen er stor nok? Er disse pladser for små, er der vel ingen forretningsmænd, der finder på at lave en kiosk dér. Politiet og kommunalbestyrelsen har nok andet at tage vare på, så vi skal ikke give dem den slags ekstra opgaver, der er ganske overflødige.

Jeg vil også lige gøre opmærksom på, at baggrunden for de foreslåede ændringer jo er, at der var uklarhed og usikkerhed

med hensyn til lovgivningen. Derfor er vi nu særlig forpligtet til at gøre lovgivningen helt klar, og så må det også erindres, at fremkomsten af lovforslaget i virkeligheden skyldes en politimyndighed, der ikke var særlig forstående over for en forretningsdrivende, nemlig den af hr. Albertsen fremhævede kioskejer i Marstal.

De samme betragtninger gælder ændringerne vedrørende lovens § 8, der taler om tilladelse til kiosker på eller ved hospitaler. Det synes jeg heller ikke politiet og kommunalbestyrelsen skal blandes ind i. Så vil jeg endelig nævne, at det er forelagt for mig, at mange idrætshaller har problemer med deres kioskorretninger og lukkelovsbestemmelserne. Det vil jeg gerne have vi ser på i udvalget. De skal jo have mulighed for at handle, mens publikum er der, og disse haller er ofte åbne for publikum fra tidlig morgen til sen aften, og da må de have mulighed for at betjene det publikum, der kommer der, også med sportsrekvisitter og andre ting, som det er naturligt at forhandle et sådant sted.

Men dette samt andre enkeltheder i lovforslaget vil vi se på under en udvalgsbehandling, og vi kan i hvert fald tilsige en både hurtig og velvillig behandling, og jeg håber, ministeren kan imødekomme os med hensyn til at fritage politimyndigheden og kommunalbestyrelsen for at blive blandet ind i disse sager.

Weikop: Dette lovforslag berører jo ikke, om jeg så må sige, lukkelovens mere ædle dele, som det ærede medlem hr. Albertsen kom ind på. Jeg er af den opfattelse, at man skal behandle det foreliggende lovforslag, og så vil jeg for mit vedkommende afvente, om den højtærede handelsminister senere skulle fremsætte forslag om ændringer af lukkeloven i almindelighed.

Hele formålet med det foreliggende lovforslag er, som det allerede er sagt, at lovliggøre de tilladelser, som ministeren har givet tidligere, og som der altså har været tvivlsom hjemmel til, og det er vel helt naturligt, at man gør det. Nu er det næsten så sent, at det er ved middagstid, men når jeg siger, at man vil tillade salg af grillstegte kyllinger eller varme retter fra smørrebrødsforretninger, tror jeg ikke, det kan sætte sindene meget i bevægelse, men jeg

[Weikop.]

kunne derimod meget vel tænke mig, at den udvidede adgang til salg fra kiosker, som der her er tale om, bl. a. formentlig salg fra kiosker ved rutebilstationer, kunne give anledning til visse drøftelser. Spørgsmålet om kiosksalg i det hele taget vil vel nok kunne blive rejst ud fra den betragtning, at de almindelige kioskers begrænsning af salg ikke kan anses for helt rimelig, når andre kan opnå tilladelse til salg ud over de gældende lukketider.

Jeg vil også gerne spørge, om det nu er helt rigtigt, at det bliver politiet, der skal bestemme, hvilke varer der skal sælges i kiosker ved sygehusene; det kan man vel nok stille sig noget tvivlende over for; en almindelig bestemmelse i loven ville vel nok være rimeligere også ud fra den betragtning, at der så ville være ensartethed i det salg, der vil finde sted ved de forskellige sygehuse. Jeg skal afholde mig fra at komme nærmere ind herpå, men jeg vil selvfølgelig forbeholde mig min stilling og se på berettigelsen af de henvendelser, som utvivlsomt vil komme.

Det er naturligvis en lempelse, at der efter forslaget nu kan tillades salg af bøger til 10 kr. i stedet for 6 kr., og jeg ved meget vel, at det er et meget ømtåligt spørgsmål, men når man efter næringsloven, som man jo vil — sådan forstår jeg det — fremdeles vil tillade salg af bøger ved dørene, er det mig ikke helt klart, hvorfor man ikke i en kiosk må sælge en bog til 12 kr. 50 øre, men gerne må gå hen ved døren og sælge den. Det er bare en lille sidebemærkning, men det kan vi jo også se på.

Det at sælge drikkevarer fra en automat i de nærmere angivne forretninger skulle ikke give anledning til noget særligt hovedbrud. Alligevel virker det på mig en lille smule komisk, at en kaffebar skal have en højtidelig beværterbevilling for at lade kaffen løbe ud af en tud på en kaffemaskine, medens en butik ved siden af ikke skal have bevilling, men ganske simpelt kan lade kaffen løbe ud af en tud på en automat ned i en kop. Altså den ene skal have højtidelig bevilling, den anden skal ikke have det. Jeg ved for resten ikke, om der er tænkt på det spørgsmål, om automaten ikke egentlig strengt taget skulle have

bevilling, for dens aktion er jo akkurat den samme. Men det kan vi også se på.

Jeg skal ikke komme ind på næringsloven eller, som det ærede medlem hr. Albertsen, på mange andre ting i lukkeloven; men jeg kan ikke lade være lige at nævne en lidt mærkelig bestemmelse — det er sådan en lille ting. Det er den, der står i, jeg tror det er lovens § 4 h:

„Proviering af fiskerfartøjer, skibe og luftfartøjer samt forsyning af disse og af motorkøretøjer med proviant, kul, benzin, olie, petroleum o. lign.“

Hvis man provianterer, må det velsagtes være med proviant, så jeg synes egentlig, det lyder så tosset, for at sige det rent ud; men jeg kan heller ikke rigtig forstå, hvorfor motorkøretøjer i modsætning til alle andre skal kunne tage proviant efter lukketid. Det står mig ikke helt klart, men det kan man måske lige kigge lidt på. Det er kun en lille ting, det indrømmer jeg, men det var jo meget rart, hvis man også kunne få rettet en sådan lille ting.

Lukketider, næringsret og bevillingsadgang, som her er for, er jo knyttet til så mange forskellige erhvervsinteresser, og jeg vil gentage, hvad jeg har sagt tidligere, når vi har drøftet de ting, at jeg for mit eget vedkommende ikke har det fjerneste imod en forenkling, vel at mærke hvor der bliver ligestilling. Og så vil jeg gerne sige til sidst, at kunne der bliver affivet nogle af de her papirtigre på disse indfiltrede områder, ville det være godt. For det er jo papir meget af det. Den højtærede minister har jo også været klar over, at der har været meget papir i dette lille forslag, siden det er kommet frem; ombudsmand og meget andet har været indblandet. Derfor var det rart, om man engang kunne nå frem til, hvad skal jeg sige, noget mere frihed på disse områder. Men det må vel vente til en mere gennemgribende revision både af den ene og den anden lov, der har tilknytning til næringslivet.

A. C. Normann: Det er det ærede medlem hr. Baunsgaard, der er udset til at være det radikale venstres ordfører i denne sag, men det ærede medlem er i provinsen, og jeg vil da gerne have lov til at remplacere ham her med et par korte bemærkninger.

[A. C. Normann.]

De ændringer i lukkeloven, som den højt-ærede handelsminister har foreslået, er jo i virkeligheden et meget klart dementi af ministerens egne udtalelser sidste år om, at lukkeloven ikke trængte til revision; om jeg forstod ministeren ret, måtte man vente, at ændringer i lukkeloven ville gå over hans lig. Jeg glæder mig over, at ministeren tilsyneladende befinder sig i bedste velgående og har bevaret sit sunde, friske udseende, uanset at der allerede nu af ministeren selv er fremsat forslag til ændringer. Det viser sig, som den slags kategoriske udtalelser som regel gør det, at være en verbal overdrivelse, og det skal ministeren ikke høre ondt for fra det radikale venstres side; tværtimod påskønner vi, at ministeren dog vil rette på et enkelt område, hvor loven har vist sig at være lidt ude af trit med tiden.

Det radikale venstre vil altså gerne medvirke til ændringer på det foreslåede område, og jeg føler trang til ved denne lejlighed at udtale min sikre forventning om, at andre og i liberal retning mere vidtgående ændringer meget snart vil vise sig helt nødvendige. Allerede i dag viser det sig jo meget klart, at der er vanskeligheder forbundet med for de udearbejdende hustruer og mødre at få den fornødne tid til at besøge nødvendige indkøb. Jeg tror også, det meget hurtigt vil blive klart for detailhandelen, at dens interesser går i retning af en mere smidig lukkelov end den, vi har i dag.

Poul Dam: Disse små tekniske ændringer kan vi fra vor side ikke have noget særligt imod. Der er et par enkelte punkter, som jeg dog vil gøre et par bemærkninger om.

Det ene er selve anledningen til dette lovforslags fremkomst. Det er jo en udtalelse fra ombudsmanden, som har underkendt handelsministeriets opfattelse af den hidtidige lovs bestemmelser om jernbanekiosker, foranlediget af en klage fra en kioskejer i Marstal.

Jeg forstår slet ikke ombudsmandens afgørelse. Det forekommer mig, at de to kiosker i Knudshoved og Halsskov, der er tale om, er så isolerede fra normale kunder, at de endnu mere er jernbanekiosker, end normale jernbanekiosker er, sådan at forstå, at de i endnu højere grad kun er beregnet for og kun bliver søgt af rejsende. For jern-

banekiosker i øvrigt — og jeg må sige endnu mere for den i øvrigt udmærkede kioskejer i Marstal og andre kioskejere ved sådanne mindre steder — gælder det jo, at deres kundekreds slet ikke alene er de rejsende, i mange tilfælde vel ikke engang hovedsagelig rejsende. Det er da normalt sådan, at de steder, hvor man har en jernbanekiosk, er man glad for, at den findes, for så kan man gå hen om aftenen og købe de ting, som kiosken nu kan handle med, og som man har brug for. Jeg synes, det er meget praktisk, fordi man ofte har behov for at kunne besøge en sådan kiosk, men hele argumentationen for, at netop disse kiosker skal have særregler, falder jo bort i samme øjeblik, man må erkende, at kundekredsen er betydelig videre end netop de rejsende, man i første omgang har sigtet mod.

Det andet punkt, jeg vil nævne, er den ændring af lovens § 4 b, der er foreslået i § 1, nr. 1, hvor man ændrer prisen for de bøger, der må sælges i kiosker, fra 6 kr. til 10 kr. Jeg har af flere grunde den principielle opfattelse, at man måske hellere helt skulle udelade dette bogsalg i kiosker. Dels er jeg noget bange for, at vor boghandels kvalitet skal lide alt for meget under en spredning af bogsalget til alt for mange steder. Vi har jo en sagligt set ganske overordentlig fremragende boghandel her i landet med en fremragende publikumsservice.

Endelig er der dette, at hvis man står ved en jernbanekiosk eller en anden kiosk og ser, hvad det er for et bogudvalg, der tilbydes, så synes man måske, at dette kunne undværes. Om sådanne mængder af pornografi, som her udstilles, virkelig tjener de rejsendes behov, for nu at tale om jernbanekiosker, ved jeg ikke; jeg tror i hvert fald ikke, det vil være noget større savn, hvis dette bortfaldd.

I øvrigt skal jeg som sagt tilsige en villig behandling; det er sikkert rigtigt, at lukkeloven mere generelt bør revideres inden så forfærdelig længe, men foreløbig kan man tage disse ændringer.

Erik Østergaard: Det foreliggende lovforslag giver ikke anledning til særlige bemærkninger. I lovteksten søges der skabt grundlag for, at de dér nævnte forretninger inden for bestemte særlige områder får ret

[Erik Østergaard.]

til at holde åbent og handle uden for de tidspunkter, hvor forretninger i almindelighed har lukket.

I bemærkningerne til lovforslaget og i handelsministerens skriftlige fremsættelse er der gjort nøje rede for den kategori af forretninger, som forslaget omfatter, og de bestemmelser om visse begrænsninger, der er knyttet hertil. Når det vel kan siges, at de her nævnte forretninger er med til at dække et vist behov, vil det være rimeligt og nødvendigt, at der gennem lovgivningen skabes faste rammer for deres videre virke.

De uafhængige kan anbefale lovforslaget.

Handelsministeren (Lars P. Jensen): Så nær folketingets lukketid skal jeg ikke gøre så farlig mange bemærkninger til det, der er sagt. Jeg takker for den tilslutning, der er givet.

Jeg kan selvfølgelig ikke have noget imod, som hr. Albertsen var inde på, at man i stedet for at fastsætte en pris på bøgerne i kioskerne til 10 kr. giver handelsministeren en bemyndigelse til at fastsætte dette.

Man ville gerne have at vide, hvor mange kiosker i badebyer der var givet tilladelse til. Det har vi sådan set ingen statistik over. Vi vil ikke have mere administration end højest nødvendigt, og derfor beder vi ikke kommunerne eller politimestrene om at indsende oplysninger om, hvor mange steder der har været givet denne tilladelse.

Hr. Jens Peter Jensen (Sorø amt) var inde på et principielt spørgsmål i forbindelse med lovens § 4 c, som vi har foreslået formuleret sådan, at tilladelsen skal gives af politiet og kommunalbestyrelsen. Det har vi gjort efter meget nøje overvejelse. Jeg mener, det spørgsmål er så vanskeligt, at vi ikke, skal vi sige fra et skrivebord i København, kan bestemme, hvordan det skal være ude omkring ved de forskellige færgelejer. Vi har jo 125 færgelejer her i landet, og ved de 65 er der kiosker. Der er tale om et ret indviklet problem; der kan ligge en kiosk ved et færgeleje, som man mener er berettiget til at få tilladelse, og så kan der i sidegaden ligge en anden butik; hvilken af de to skal have tilladelse, eller skal begge have det? Vi mener ikke, der kan gives generelle retningslinjer eller udstedes cirkulærer herom. Jeg må mene, at det må

være politiet og kommunalbestyrelsen, der bedst kan træffe afgørelse om dette.

Hr. Weikop var inde på det samme spørgsmål med hensyn til sygehuskioskerne. Jeg erkender, det kan blive et lidt vanskeligt problem, men jeg tror, det bliver mindre vanskeligt for de lokale myndigheder, politiet og kommunalbestyrelsen, end det gør for en central myndighed.

Hr. Weikop var endvidere inde på, hvorfor man skulle sætte en prisgrænse for bøger, som måtte sælges i kiosker, og hr. Jens Peter Jensen (Sorø amt) ville gerne have et større salg på idrætspladser af sportsrekvisitter; det kan også lyde tiltalende. Hr. Weikop spurgte: hvorfor skal man stoppe ved 10 kr., kan man ikke tage 12 kr. 50 øre? Det kan man også, men der er bare et stort spørgsmål i dette, nemlig at der er en modpart på den anden side af gaden, som handler med disse varer, og som skal lukke på et andet tidspunkt. Derfor må man i den butik, der får lov til at holde åbent, når den anden har lukket, begrænse varevalget, så konkurrencen ikke bliver for ulige; det er det princip, der er nedlagt i lukkeloven.

Jeg vil give hr. Weikop ret i, at vi skal simplificere med hensyn til beværterbevillingerne. Hr. Weikop ved også, at vi nys i handelsministeriet har nedsat et udvalg, der skal rationalisere beværterloven og forenkle den, og det spørgsmål, som hr. Weikop rejste, hvorfor man skulle have en svag bevilling til en kaffebur, men ikke skulle have det for, at kunderne kunne trække en kop kaffe i en automat, vil, hvis mine tanker går igennem, blive løst, for jeg mener ikke, det fremover bør være sådan, at hvis man skal have en svag bevilling, skal man søge den; det må fremgå af éns næringsbevis, at man simpelt hen kan erhverve den.

Jeg har ikke flere bemærkninger undtagen en enkelt bemærkning til hr. A. C. Normann, der sagde, han var glad for at se, at jeg så sund ud. Det glæder jeg mig også selv over, men jeg vil gerne understrege, at det er en misforståelse, når hr. A. C. Normann siger, at en ændring i lukkeloven skulle gå over mit lig. Det er ikke det, jeg har sagt. Jeg har sagt, at jeg ikke vil være med til at ændre weekendordningen; den ændres heller ikke ved det lovforslag, jeg her har fremsat.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (*From*): Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om børnetilskud og andre familieydelse.

Valgt blev: *Astrid Skjoldbo, Albertsen, Lis Groes, Ove Hansen, Egon Jensen, Evald Kristensen, Waldemar Laursen, Niels Mørk, P. E. Eriksen, Søren Andersen, Foged, Nathalie Lind, Asger Jensen, Clara Munck, Gerda Møller, Grethe Philip og Gunhild Due.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om anlæg af en broforbindelse over Sallingsund.

Valgt blev: *Horn, Andreas Hansen, Poul Hansen (Grenå), Aage Hauskov, Thomas Have, Poul Nilsson, Axel Ivan Pedersen, Eigil Schytt, Holmberg, Damsgaard, Enggaard, P. E. Eriksen, H. C. Toft, Fanger, Erik Kragh, Svend Haugaard og Arne Larsen.*

Den sidste sag på dagsordenen var:

Valg af 8 medlemmer til Danmarks Nationalbanks repræsentantskab.
(Jfr. tidenden sp. 3595).

Valgt blev: *Carl Petersen, Horn, Poul Hansen (Grenå), Axel Sørensen, Poul Hartling, Erik Eriksen, Thestrup og Weikop.*

Første næstformand (*From*): Der er ikke mere på dagsordenen.

Udvalget angående forslag til lov om nedlæggelse af statsbanestrækningerne (statsbanerne) Hobro-Løgstør og Tommerup-Assens har afgivet betækning over

nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Medlem af folketinget Knud Thomsen har meddelt mig, at han ønsker til ministeren for offentlige arbejder at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren i forbindelse med planerne om udvidelse af Lyngbyvej give tilsagn om hensyntagen til de cirka 185 familier, hvis lejlighed trues af vejarbejdet, bl. a. ved at staten i sin administration af det pågældende vejarbejde påtager sig udgiften ved bevaring af flest mulige ejendomme ved rulning, og ved at staten yder det nødvendige bidrag til fremskaffelse af erstatningslejligheder, eventuelt ved nybygning på de grunde, Gentofte kommune har tilbudt at stille til rådighed, og ved at stille sådanne nybyggede lejligheder til rådighed for en rimelig leje?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkomende spørgetid.

Første næstformand (*From*): Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 18. marts, kl. 10 med følgende dagsorden:

1) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd.

2) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om boligbyggeri.

3) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om en reform af ejendomsbeskatningen [af Poul Dam m. fl.].

4) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om foranstaltninger til støtte for kommunernes planlægning samt til modvirkning af grundspekulation [af Poul Dam m. fl.].

5) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændringer i lukkeloven.

[Første næstformand.]

6) Valg af 4 medlemmer til Kongeriget Danmarks Hypotekbanks bestyrelse.

Mødet hævet kl. 17²⁵.

77. møde.

Fredag den 18. marts kl. 10.

Den første sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd.

(Lovforslaget (nr. 149) findes i tillæg A. sp. 1869, fremsættelsen i tidenden sp. 3851).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Jens Frandsen: Den almindelige arbejdstidsnedsættelse pr. 1. marts i år, som for statstjenestemændene får virkning fra 1. april, kan ikke gennemføres for landpostbude med deltidstjeneste, oplyses det i bemærkningerne til lovforslaget. Derfor må jeg også anse det for rimeligt, at lønnen for denne gruppe forøjes med en procent, der svarer til den almindelige tjenestetidsnedsættelse, hvilket vil sige ca. en femogfyrtyendedel af den gældende løn. Det er også rigtigt, at weekendordningerne i de senere år er blevet udvidet; derfor må det jo også være naturligt at tiltræde de her foreslåede ændringer i godtgørelsesperioderne for statens tjenestemænd i l. lønningsklasse. Venstre kan altså medvirke til gennemførelsen af de foreslåede ændringer.

Langkilde: Det foreliggende lovforslag er jo en konsekvens af de ændrede arbejdstidsregler, som har været behandlet i lønningsrådet, og de ændrede regler vedrørende helligdagsarbejde, som jo er en konsekvens af de ændringer, der er sket på det almindelige arbejdsmarked.

Vi kan fra vor side tiltræde, at disse ændringer gennemføres, og tilsige en villig behandling af lovforslaget.

Svend Haugaard: Hvis staten skal sikre sig tilstrækkeligt med kvalificerede tjenestemænd, er det klart, at man i det store og hele må følge løn- og arbejdstidsaftaler på det private arbejdsmarked, og det foreliggende lovforslag er jo en ajourføring i forhold til det private arbejdsmarkeds aftaler.

Selv om der stadig væk er grupper, som kun har lidt frihed, går udviklingen som helhed i retning af kortere arbejdstid, og det er da for så vidt også helt i sin orden, når det kan ske i takt med en stigende produktion, så levestandarden stadig væk kan få en stigning. Det er dog i øvrigt også en ret beskeden nedsættelse, der her er tale om.

Det synes helt rimeligt, at der gives et særligt tillæg for weekend- og natarbejde, og lige så rimeligt er det, at der gives en længdgtgørelse i tilfælde, hvor særlige arbejdsforhold ikke giver mulighed for en arbejdstidsforkortelse, som andre opnår. Det står mig ikke helt klart, hvorfor det ikke er muligt at få arbejdstidsnedsættelse på det her omhandlede område, men det kan vi måske få en nærmere redegørelse for.

Lønningsrådet har set på sagen og har tiltrådt forslaget, så det radikale venstre kan gøre det samme; men det ligger jo klart, at dette lovforslag må få følger for en række andre tjenestemandsområder.

Holger Erikson: Jeg skal nøjes med at anbefale lovforslaget; dets enkeltheder må vi jo se på i lønningsudvalget.